

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen seudullinen arviointi 2025, Heinola

Arviointivastaavat Auli Saarinen ja Riikka Hämäläinen

PIENI KAUPUNKI, ISO ELÄMÄ

SEUDULLINEN ARVIOINNIN KOKONAISUUS

SYYSKUU

LOKAKUU

MARRASKUU

JOULUKUU

TAMMIKUU

HELMIKUU

Lasten
arviointi

Ryhmissä pelataan Seikkaillen
Päijät-Hämeessä -peliä

VALSSI

Pelaamista jatketaan.
Lasten arviointi osaksi Valssi
pohdintakeskusteluja.

Päiväkodin Valssi
yhteenvedoon kirjataan lasten
ajatukset

Valitaan
arvioinnin
kohde

Huoltajien
kysely

0-3 kpl

Kuntakohtaiset kysymykset
seututiimiin vk 41

Huoltajien kysely
avoinna viikot 45-47

Tuloksien analysointia

Kehittäminen kunnissa alkaa
Seudullinen yhteenvedo vaka-kehryyn
käsittelyyn
Kunta tiedottaa tuloksista

Henkilöstön
kysely

VALSSI

Valssi itsearviointi

VALSSI

Valssi pohdintakeskustelut
(tiimi/päiväkot)

VALSSI

Valssi koko kunnan
yhteenvedo

Lasten arviointi: Seikkaillen Päijät-Hämeessä -peli

- Seudullisessa Seikkaillen Päijät-Hämeessä kehittämishankkeessa on kehitetty toiminnallinen peli, jonka avulla edistetään digitaalista osaamista ja pedagogista toimintaa.
- Varhaiskasvatusikäiset lapset ovat osallistuneet pelin kehittämiseen tasavertaisina henkilöstön kanssa. Mukana Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Orimattila, Padasjoki ja Sysmä sekä yhteistyökumppaneina Salpausselkä Geopark, Lahden museo ja Lahden ympäristökasvattajat. Kehittämistyötä rahoitti Opetushallitus ajalla 15.6.2023-31.12.2025 .

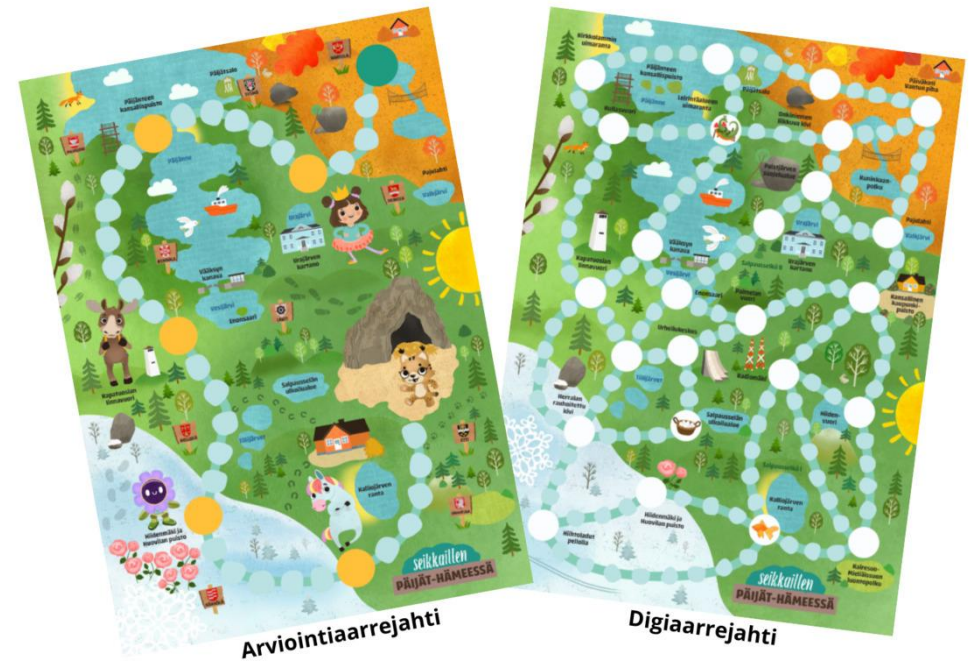
Pelin tavoitteet

- Lasten osallistuminen varhaiskasvatuksen laadun arviointiin
- Henkilöstön matalan kynnyksen kokeiluihin digitaalisen osaamisen edistämisessä
- Lähiseututuntemuksen vahvistaminen

Varhaiskasvatuksen laadun arviointi

- Ryhmissä pelattiin yli 3v. kanssa peliä ja varhaiskasvatuksen opettajat koostivat ryhmittäin lasten vastauksista yhteenvedon
- Kullakin varhaiskasvatusalueella käytiin koko yksikön Valssi-pohdintakeskustelu; koottiin yhteen lasten, huoltajien ja henkilöstön vastaukset ja muodostettiin yksikkökohtaiset tavoitteet ja toimintasuunnitelma

-> Lopuksi muodostettiin koko kaupungin yhteiset tavoitteet ja toimintasuunnitelma

Huoltajien arviointi:

Seudullinen kysely (paikalliset kysymykset liittyivät leikkiin)

VARHAISKASVATUS

88 vastaajaa (24 alle 3-vuotiaan huoltajaa, 64 yli vuotiaan huoltajaa). Vastausprosentti 26,6%.

Huom! Vuonna 2023 vastausprosentti oli 61%

Kaikki yksiköt ja henkilöstö saivat runsaasti kiitoksia!

Vahvistettavia asioita

- Aikuisen roolia aktivoitava lasten leikkien tukijana sisällä ja ulkona -> leikki- ja ulkoilmapedagogiikan vahvistaminen
- Kaveritaitojen tukeminen, ristiriitatilanteiden selvittämisen harjoittelu

Huoltajien arviointi:

Seudullinen kysely (paikalliset kysymykset liittyivät leikkiin)

ESIOPETUS

22 vastaajaa, vastausprosentti 21%.
Huom. vuonna 2024 vastausprosentti oli 42%

Huoltajat ovat kysyneet lastensa kommentteja esiopetukseen liittyen. Lasten vastauksissa korostuu **leikin merkityksellisyys** heidän elämässään keskeisenä asiana.

Huoltajat kiittävät, että tiloissa näkyy lasten leikki, henkilöstö kohtaa huoltajat ystävällisesti, huoltajilla on mahdollisuus luottamukselliseen keskusteluun. Huoltajien kokemukset lapsen henkilökohtaisesta LEOPS-keskustelusta vaihtelevat, kaikilla ei ole ollut siihen mahdollisuutta.

Henkilöstön itsearviointi: Valssi -menetelmä (Leikki)

Vastaajia 83/105, 79% varhaiskasvatushenkilöstöstä

Heinolalaisen varhaiskasvatuksen vahvuudet

- Leikin havainnointi on säännöllistä.
- Lapsille varmistetaan aikaa omaehtoiseen leikkiin.
- Osallisuuden ja syrjimättömyyden edistäminen toteutuu hyvin.

Heinolalaisen varhaiskasvatuksen kehittämiskohteet

- Leikin dokumentointi ja sen hyödyntäminen suunnittelussa ja arvioinnissa.
- Yhteisten leikin maailmojen luominen ja pitkäkestoisen leikin tukeminen.
- Lasten osallisuus leikin, leikkivälineiden ja oppimisympäristön kehittämisessä

Koko kaupungin yhteisten tavoitteiden ja kehittämissuunnitelman koostaminen

- Yksikkökohtaiset keskustelut käytiin viikoilla 50 ja 51 /2025
- Päiväkodin johtajat kirjasivat yksikkökohtaiset kehittämiskohteet Valssiin 15.12. mennessä
- Yksikkökohtaisten keskustelujen ja kehittämiskohteiden perusteella muodostettiin kaupungin yhteiset kehittämiskohteet ja toimintasuunnitelma
- Kaupungin yhteiset kehittämiskohteet ja toimintasuunnitelma esitellään tammikuun opetreffeillä ja kasvatus- ja opetuslautakunnalle 27.1.2026.
- Huoltajia ja henkilöstöä tiedotetaan kaupungin yhteisistä sekä yksikkökohtaisista kehittämiskohteista ja toimintasuunnitelmista tammikuussa 2026

Heinolan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen keskeiset vahvuudet

1. Kasvattajat ymmärtävät leikin merkityksellisyyden lapsen elämässä. Säännöllinen pienryhmätoiminta mahdollistaa leikin havainnoinnin ja tukemisen.

2. Varhaiskasvatyksiköissä ylläpidetään positiivista ilmapiiriä. Varhaiskasvatyksiköissä on toimivat käytänteet kasvattajien yhteistyöhön.

3. Lasten toiveita huomioidaan ja he ovat osallisina leikki- ja oppimisympäristöjen muokkaamisessa.

Heinolan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen keskeiset kehittämiskohteet

Vahvistetaan kasvattajien aitoa läsnäoloa ja sitoutumista lasten leikkiin

Leikin merkityksellisyyttä avataan myös huoltajille. Leikki ei ole vain ajankulua, vaan lapsen keskeisin tapa oppia, kehittyä ja edistää omaa hyvinvointiaan.

Hyödynnetään varhaiskasvatusyksiköiden tiloja monipuolisesti leikkiin niin sisällä kuin ulkonakin.

Kehittämissuunnitelma ja keskeiset toimenpiteet Heinolassa 2026

Kasvattajat ovat aidosti läsnä ja sitoutuvat leikkiin

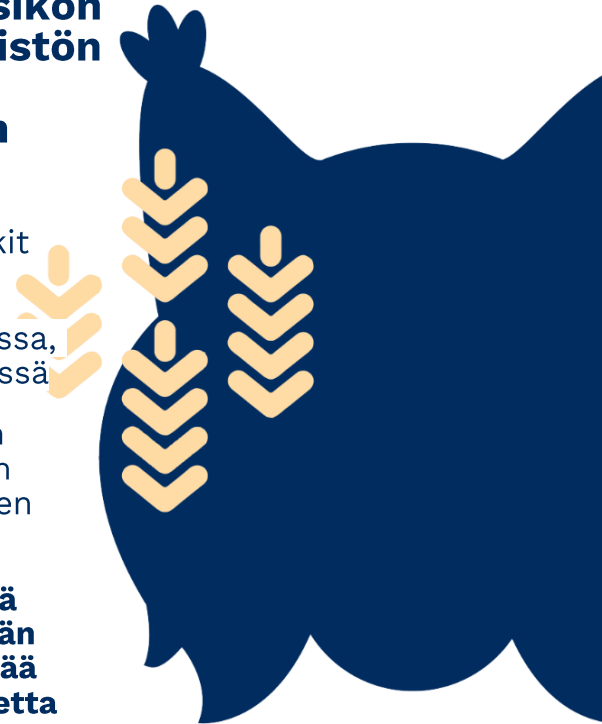
- Lapsen leikin mahdollistaminen ja edistäminen on jokaisen kasvattajan tärkeimpiä työtehtäviä
 - Annetaan työkaverille leikkirauha
 - Pohditaan, miten asioita voi oppia leikissä
 - Havainnointi- ja dokumentointitapojen ja -lomakkeiden kehittäminen
 - Leikki -teeman kuljettaminen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen pedagogiikassa niin käytännön toiminnassa kun palaverirakenteissa
- **Jokainen kasvattaja osallistuu leikkiin vähintään kaksi kertaa työpäivänsä aikana. Säännöllinen dokumentointi tiimeissä; leikkihavainnot kirjataan tiimimuistioon.**

Leikin merkityksellisyyden avaaminen lasten huoltajille

- Leikki on lapsen keskeinen tapa oppia, kehittyä ja edistää omaa hyvinvointiaan
 - Pois tuokiokulttuurista, kohti kokopäiväpedagogiikkaa!
 - Puhe- ja leikkikulttuurin muutos! "Tänään leikittiin xxx ja leikissä opittiin xxx"
 - Lasten leikkien näkyminen varhaiskasvatusyksiköissä, leikit voivat jäädä kesken ja niitä voi jatkaa toisena päivänä!
- **Monikanavainen viestintä leikkiin liittyen huoltajille (somepostaukset, leikki-illat, Wilma-viestintä)**

Varhaiskasvatusyksikön tilojen ja lähiympäristön monipuolinen hyödyntäminen

- Pitkäkestoisen leikin mahdollistaminen (leikit voivat jäädä kesken)
 - Leikki voi jatkua eri tiloissa, esim. sisältä ulos siirtyessä
 - Oppimisympäristöjen muokkaaminen lasten mielenkiinnon kohteiden mukaan
- **Jokaisessa ryhmässä otetaan käyttöön vähintään kaksi uutta leikkiin liittyvää toimintatapaa tai leikkialuetta (sisällä tai ulkona)**

Kehittämistoimenpiteiden seurantasuunnitelma

Aktiivinen kehittäminen yksiköittäin. Teeman kuljettamista kevään 2026 aikana yksikkökohtaisissa palaverissa, osallistujien vastuulla on edistää asioita omassa tiimissään.

Koko kaupungin taso; Yhteinen keskustelu opetreffeillä. Yhteinen arviointikeskustelu päiväkodin johtajien kehittämispäivässä toukokuussa.

Kehittämistoimenpiteiden dokumentointi kokoamalla hyviä käytäntöjä ja kuvia yksiköittäin - esitellään syksyn 2026 opetreffeillä

Arviointi syksyllä 2026 lapsille Seikkaillen Päijät-Hämeessä -pelin avulla ja henkilöstölle Valssi-itsearviointin avulla

An aerial photograph of a modern cable-stayed bridge spanning a large body of water. The bridge has two tall, light blue pylons and multiple stay cables. The water is a deep blue, and there are several small, forested islands in the distance. The sky is a clear, vibrant blue with a few wispy clouds. The overall scene is bright and scenic.

Kiitos!

PIENI KAUPUNKI, ISO ELÄMÄ